

Lagt til rættis: Árni Joensen

Húsavirðið nógv minkað

Virðið á sethúsum og íbúðum í Danmark er minkað nógv undir fíggjarkreppuni, og tí er bústaðarprísurin farin niður ígjøgnum. Hagtøl fyri húsa- og íbúðarsølur í 2011 vísa, at triðja hvørt sethús, sum bleiv selt í fjør, fór fyri minni enn eina millión krónur. RealMæglerne, sum hava savnað tøluni, siga, at 70 prosent av húsunum, sum vórðu seld í 2011, kostaðu minni enn tvær milliónir krónur.

Tað er tó ymiskt millum teir ymsu partarnar

av landinum, hvussu nógv prísirnir eru fálnir. Í høvuðsstaðarumráðnum er torført at fáa eina hús fyri minni enn eina millión krónur, og í ávísum kommunum uttan um Keypmannahavn kostaði meiri enn annaðhvørt hús meiri enn fyra milliónir krónur í fjør.

Harafturímóti var tað biligt at keypa hús á Lollandi. Har kostaðu næstan 80 prosent av húsunum minni enn eina millión krónur.

Veðrið broytir byggireglurnar

Ódnin Dagmar gjørdi stóran skaða í Noregi jóladag í fjør, og nú umhuga teir norsku byggimyndugleikarnir, um teir skulu broyta byggireglurnar, so tær svara betur til veðurlagið.

Á nýggjárinum í 1992 var eisini herviligt ódnarveður í Noregi. Eisini ta ferðina var skaðin stórur, og tað fekk myndugleikarnar at gera fleiri broytingar í byggireglunum. Nú verður so kannað, um reglurnar skulu broytast

eina ferð afturat, sigur Kari-Anne Simenstad hjá Direktoratet for byggekvalitet við Nordlys.

Men tað er ikki bara ein spurningur um at byggja sterkari hús. Ein annar trupulleiki er, at umleið 110.000 bygningar í Noregi standa minni enn ein metur oman fyri havið, og við komandi veðurlagsbroytingum í huga er tað ein stór avbjóðing í sær sjálvum. Tí verður tann spurningurin eisini tikin upp nú.

Diamantar í Grønlandi

Tað er næstan einki mark fyri, hvørji áhuga-verd evni fjala seg í grønlandsku undirgrundini. Nú hevur felagið NunaMinerals boðað frá, at tað hevur funnið diamantar í landnyrðing úr høvuðsstaðnum Nuuk. Sambært stjóranum, Ole Christensen, hava fólk hjá felagnum funnið seks diamantar. Hann ásannar, at teir eru minni enn ein mm, men at tað týðningarmesta

er, at diamantar eru funnir har.

Diamantarnir eru funnir í stórum steinum, sum innlandsísurin hevur flutt aftur og fram, og NunaMinerals hevur funnið meiri enn 200 av hesum steinum. Tí hevur Ole Christensen góðar vónir um at finna fleiri diamantar, men um grundarlag verður fyri veruligari námsvinnu, dugir hann ikki at siga enn.

– Vit tosaðu ofta um búskapin og bankarnar

Fyrrverandi íslendski forsætisráðharrin, Geir H. Haarde, vil ikki hava sitandi á sær, at hann sveik sína ábyrgd sum stjórnarleiðari við tí úrsliti, at bankakervið rapaði, og búskapurin kollsigldi

– Tað vóru nógvir fundir í stjórnini, har vit tosaðu um búskaparviðurskiptini, men tað var ikki altíð, at tað bleiv staðfest formliga í fundarbókin. Harafturat vóru búskaparviðurskiptini og bankarnir javnan umrøddir á ráðharrafundum.

Soleiðis royndi Geir H. Haarde at verja seg, tá hann fyrradagin bleiv avhoyrdur í tí serliga landsdóminum, sum viðger ákærana, sum Altingið hevur reist ímóti honum. Har er hann júst ákærður fyri fara ov lætt um skylduna at hava stjórnarfund um týðandi politisk mál sp sum búskapin og bankakervið, og júst hendan ákæran fekk nógva umrøðu á rættarfundinum mánadagin.

Ákærunið byggir millum annað á tað, sum ein serlig kanningarnevnd hjá Altinginum hevur skrivað. Nevndin hevur júst víst á, at týðandi øki sum búskapurin og bankakervið fingi ikki ta neyðugu viðgerðina í stjórnini. Men hesum vísti fyrrverandi forsætisráðharrin aftur. Hann segði, at búskaparmálini blivu ofta viðgjørd saman

Geir H. Haarde (hm) og verji hansara, Andri Árnason

Mynd: Polfoto

við øðrum málum, men tað var ikki altíð, at hetta bleiv skrivað í gerðabókina, segði hann. Hann segði seg eisini hava havt fundir við ráðharrarnar úr hansara flokki og við tingmanningina hjá Sjálfstæðisflokkinum um hesi viðurskiptini, uttan at tað bleiv skrivað í fundarbók.

Undir avhoyringini vísti

ákærin á nakrar fundarfrásagnir frá fundum í stjórnini um búskaparmál. Hesar frágreiðingarnar eru frá oktober í 2008 og vísa, at stjórnin serliga umrøddi støðuna hjá bankunum. Ákærin vildi hava at vita, um hetta var fyrstu ferð, at stjórnin formliga viðgjørdi støðuna hjá bankunum.

Geir H. Haarde svaraði, at bankamálið bleiv eisini umrøtt á minni fundum og í samskiptinum millum ráðharrarnar.

Verður Geir H. Haarde dømdur sekur sambært ákæruninum, kann hann fáa upp í tvey ára fongsul.

Grønland nummar tvey á evropeiskum drápslista

Grønendingar vóru sum vera mann skelkaðir, tá ein maður fyri stuttum myrði trý fólk, teirra millum eina átta ára gamla gentu, og særði tvey onnur. Men hagtølini vísa, at dráp eru munandi meiri vanlig í Grønlandi enn í flestu øðrum londum

Í oktober í fjør kunngjórði ST-skrivstovan United Nations Office on Drugs and Crime eina frágreiðing, sum millum annað hevur eitt yvirlit yvir, hvussu nógva fólk verða myrð í teimum einstøku londunum. Verða tøluni fyri Evropa sett fyri seg, liggur Grønland

heilt uppi á 2. plássi. Bara Russland er omanfyri.

Samanbera vit Grønland við Danmark, sæst, at tað eru næstan 11 ferðir so mong dráp í Grønlandi sum í Danmark fyri hvørji 100.000 fólk. Tað ger, at Grønland liggur í hølunum á Russlandi

og asiatiska landinum Myanmar.

Annars bendi okkurt á, at Grønland var á veg niður eftir drápsyvirlitinum. Í fleiri ár hava millum átta og níggju dráp verið í Grønlandi, men í fjør var bara eitt. Men sorgarleikurin fyrr í ár kann

gera, at gongdin vendir aftur.

Annars vísir ST-frágreiðingin, at støðugt færri fólk verða myrð, og at hendan gongdin hevur staðið við síðani 1995.